

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: **64 0 P 054022 23 Rev**
Sarajevo, 21.02.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatime Mrdović, kao predsjednice vijeća, Marijane Omerčaušević i Slavice Čindrak, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja FORMULA d.o.o. Posušje, zastupanog po punomoćnicima Sanji Iličić-Lukenda i Luki Božiću, advokatima iz Čitluka, protiv tužene Općine Kakanj, zastupane po Općinskom pravobraniteljstvu, kao zakonskom zastupniku, radi utvrđenja diskriminacije i naknade štete, v.s. 20.221,17 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 P 054022 20 Gž od 08.11.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj 21.02.2023. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 P 054022 20 P od 30.09.2020. godine je odlučeno:

I Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrđuje se da je tuženik diskriminirao tužitelja na način što je točkom II rednim brojem 20. Tarife općinskih taksi na istaknutu firmu koja Tarifa je sastavni dio Odluke o općinskim taksama na istaknutu firmu (Službene novine Općine Kakanj, broj: 11/16, 3/17 i 3/20), povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje u obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Kakanj.

Nalaže se tuženiku da prestane sa diskriminacijom tužitelja te se zabranjuje primjena točke II rednog broja 20. Tarife općinskih taksi na istaknutu firmu koja Tarifa je sastavni dio Odluke o općinskim taksama na istaknutu firmu (Službene novine Općine Kakanj, broj: 11/16, 3/17 i 3/20).

Nalaže se tuženiku da tužitelju, u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe, isplati iznos od 18.626,39 KM sa zateznom kamatom koja teče:

- na iznos od 8.237,92 KM počevši od 16.10.2019.god. pa do isplate,
- na iznos od 5.358,90 KM počevši od 15.4.2016.god. pa do isplate,
- na iznos od 5.029,57 KM počevši od 1.1.2014.god. pa do isplate.

Dužan je tuženik, u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe tužitelju naknaditi troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom počevši od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate.“

II Dužan je tužitelj nadoknaditi tuženiku troškove postupka u iznosu od 2.618,60 KM, u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 P 054022 20 Gž od 08.11.2022. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremeno podnesenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači i u cijelosti udovolji zahtjevima tužbe uz obavezu na isplatu troškova postupka. Tražio je i troškove revizijskog postupka u iznosu od 1.080,00 KM sa PDV-om.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹– dalje ZPP, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga.

Revizija nije osnovana.

Neprihvatljiv je revizijski prigovor da je pobijana presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članovima 8., 191. stav 4. i 231. ZPP.

Suprotno revizijskim tvrdnjama, drugostepeni sud je pravilno zaključio da je prvostepeni sud izvedene dokaze cijenio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP i na osnovu slobodne ocjene izvedenih dokaza, pa tako i ocjene sadržaja Odluke o općinskim taksama na istaknutu firmu utvrdio pravno relevantne činjenice u ovoj pravnoj stvari, kako je to pravilno zaključio i drugostepeni sud (strana druga, pasus peti drugostepene odluke).

Pravo na obrazloženu sudsku odluku predstavlja jedan od segmenata prava na pravično suđenje iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda². U konkretnom slučaju odluke nižestepeni sudova zasnovane su na provedenim dokazima i za njihovo donošenje izneseni su jasni razlozi i presudu je moguće ispitati, tako da je neprihvatljiv revizijski prigovor da u obrazloženju drugostepene presude nisu dati zadovoljavajući, jasni i potpuni razlozi, pa nije osnovan prigovor da je pobijana presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Drugostepeni sud je u obrazloženju pobijane presude ocijenio sve žalbene navode koji su od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora, pravilno primjenjujući odredbu člana 231. ZPP.

Zbog navedenog nije ostvaren revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka.

¹ Službene novine FBiH, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² Službeni list BiH 6/99

I materijalno pravo je, suprotno revizijskim prigovorima revidenta, pravilno primijenjeno, pa nije ostvaren ni revizijski razlog iz člana 240. st. 1., tč. 2. ZPP.

Predmet ove parnice, predstavljaju zahtjevi za utvrđenje da je tuženi diskriminisao tužitelja na način što je donošenjem Tarife općinskih taksi na istaknutu firmu (koja je sastavni dio Odluke o općinskim taksama na istaknutu firmu) povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje u obavljanju privredne djelatnosti na području općine Kakanj, pa da se naloži tuženom da prestane sa diskriminacijom i da mu isplati iznos od 18.626,39 KM, sve sa sporednim potraživanjem - kamatama i troškovima postupka.

Iz obrazloženja nižestepenih presuda proizilazi da sudovi odbijaju tužbeni zahtjev tužitelja na temelju zaključka da se u konkretnom slučaju ne radi o diskriminaciji, da ni Zakon o zabrani diskriminacije, a ni Konvencija o temeljnim ljudskim pravima i slobodama, niti Ustav Federacije BiH, ne garantuju zaštitu od diskriminacije na temelju djelatnosti pravne osobe (djelatnost kockanja i klađenja).

Nije bilo sporno među strankama da je tužena dana 30.11.2016. godine donijela Odluku o općinskim taksama na istaknutu firmu³, da navedena Odluka nije osporena, odnosno nije pokretan postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti od strane pravnih ili fizičkih osoba na koje se odnosi odluka, da je za tužitelja poreznu prijavu za naplatu pristojbe podnijela Porezna uprava-ispostava Kakanj, temeljem Zakona o poreznoj upravi Federacije BiH i Pravilnika u postupku podnošenja poreznih prijava, da tužitelj nije osporavao rješenja Kantonalnog poreznog ureda Ljubuški o pokretanju prinudne naplate od 16.05.2011. godine, 25.03.2013. godine i 11.06.2019. godine, te ista rješenja nisu ukinuta i da je tužitelj na temelju navedenih rješenja na ime pristojbe na istaknutu firmu uplatio iznos od 18.626,39 KM, na račun proračuna Općine Kakanj (za 2014, 2016. i 2019.).

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji prvostepeni sud zaključuje da su predmetnom Tarifom općinskih taksi na istaknutu firmu za usporedne grupe djelatnosti (Lutrija, Loto, TV Bingo, Elektroprivreda) propisane veće pristojbe u odnosu na tužitelja i da tužitelj, kao pravna osoba koja se bavi klađenjem, plaćanjem pristojbe na istaknutu firmu nije dovedena u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druge pravne osobe koje se bave sličnom djelatnošću, zbog čega se neutemeljenim pokazuju prigovori tužitelja u pogledu visine pristojbe na istaknutu firmu i s tim u vezi postojanje diskriminacije.

Drugostepeni sud je potvrdio takav činjenični i pravni stav prvostepenog suda pa je odbio žalbu tužitelja i potvrdio prvostepenu presudu.

Odluka drugostepenog suda je zasnovana na zakonu.

Suprotno ponovljenim, a inače neosnovanim prigovorima revizije, drugostepeni sud je pravilno primijenio materijalno pravo tj. relevantne odredbe Zakona o zabrani diskriminacije⁴, kada je odbio zahtjev tužitelja kao neosnovan.

³ Službene novine Općine Kakanj broj 11/16, 3/17 i 3/20

⁴ Službeni glasnik BiH broj 59/09, i 66/16

U revizijskom stadiju postupka tužitelj i dalje insistira na tvrdnji da je njegova „uporedna grupa“ (komparator) djelatnost trgovine i „da je tužitelj diskriminisan jer spada u grupu priređivača igara na sreću, a svi priređivači igara na sreću su diskriminisani u odnosu na druge subjekte koji obavljaju druge djelatnosti jer svi poslovni subjekti stavljaju tablu na poslovni prostor“.

Po shvatanju ovog suda, tužitelj je izabrao pogrešan pravni put za eventualno ostvarenje „jednakosti“ u visini tarife na istaknutu firmu. S tim u vezi, tačnom se pokazuje konstatacija revidenta da „svi poslovni subjekti stavljaju tablu na poslovni prostor“. Međutim, upravo je vrsta djelatnosti koju obavlja određeni poslovni subjekat, jedan od kriterije za utvrđivanje visine pristojbi, svakako pored područja odnosno općine i zone u kojoj se nalazi sjedište odnosno poslovna jedinica sa istaknutom firmom, položajne pogodnosti obveznika u zoni u kojoj je istaknuta firma, pravnog statusa subjekta koji obavlja djelatnosti (pravna ili fizička osoba), da li se radi o niskoakumulativnoj ili akumulativnoj djelatnosti koju obavlja određena pravna ili fizička osoba, veličina/kvadratura objekta, vrsta objekta i drugi kriteriji (broj zaposlenih, ostvareni promet, profit i dr.), a kako je to propisano u odredbi čl. 4. naprijed pomenute Odluke. Zbog toga visina utvrđene naknade u Odluci tužene ne smatra se diskriminatorskom, iako se zasniva na različitom postupanju u odnosu na pravne subjekte jer su zasnovane na objektivnoj i razumnoj opravdanosti i jer se njima ostvaruje legitiman cilj.

Upravo iz naprijed navedenih razloga, ovaj sud dijeli mišljenje nižestepenih sudova da komparator za tužitelja ne mogu biti poslovni subjekti koji obavljaju druge privredne djelatnosti, odnosno koji se bave trgovačkom djelatnošću, već uporedne grupe djelatnosti kao što su Lutrija, Loto, TV Bingo i sl.

Suprotno tvrdnji revidenta, u konkretnom slučaju, se ne može prihvatiti uporedba komparatora iz Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine Ap- 2985/19 na koju se, ali bez valjane osnove, poziva revident u podnesenoj reviziji.

Iz navedenih razloga, ovaj sud je, prihvatajući u svemu pravni zaključak i odluku drugostepenog suda u skladu sa odredbom člana 248. ZPP, reviziju tužitelja odbio.

Budući da revident nije uspio u revizijskom postupku, odbijen je njegov zahtjev za naknadu troškova sastava revizije u skladu s odredbom člana 397. stav 1. u vezi s članom 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća
Fatima Mrdović, s.r.